

2.8.94

723

004 06368

בנין רבין ברוגז, אך פעם

2.8.94
37

נחום ברנע

תהליך השלום, שעומד במרכז פעילות הממשלה בשינה האחרונה, איננו כולל את היהודים בין יצחק רבין לשמר עון פרס. שם אין שלום ולא יהיה: רק אי-לוחמה. לאחר פעולת ריכוך ממושכת, שהתבצעה בשיחות בארבע עיני ים בין גיורא עייני, הבייביסיטר של השניים, לבין כל אחד מהם לחוד, התקיימה אתמול השיחה הגואלת. התוצאה היא מעבר מהמצב שהילדים קוראים לו „ברוגז“ למצב שהילדים קוראים לו „פוס“. שהרי הסיפור הזה ניתן להבנה רק במילים של ילדים. 12 שנה מתווך עייני ביניהם. כשהתחיל הוא היה משפטן צעיר, מנערי מפלגת העבודה. בינתיים

טיפס אל צמרת ההסתדרות, הודקו בין קיטר להברפלד, הודח משם על ידי חיים רמון, נע שם מובטל, ועדיין השניים הם מנהיגיו ועדיין הוא מתווך בלתי נילאה ביניהם. כשפרס ירד מהמטוס, ביום רביעי שעבר, הוא טילפן לעייני. ני. עד לפנות בוקר תינה באוזניו את השפלי תו. מאז ריחף עייני כפרפר בין השניים, עד שסידר את „פיסגת השולם“ ביניהם. השיחה התקיימה בשש עיניים, רבין ופרס ועייני, ולא בארבע עיניים, כמו שטענו הקנאים משתי הלשכות. הכעס כל כך גדול, שהשניים לא היו מסוגלים להיפגש, אלא בנוכחות אדם שלישי.

ההישג העיקרי של מאמץ התיווך הוא שהוקם מכניזם מוסכם להידברות הדדית: בכל פעם שתצוץ אייבהנה, יזעק עייני להפגיש אותם. קשה להבין איך במדינה מסודרת נזקקים ראש הממשלה ושר החוץ שלו, שניהם מאותה מפלגה, לתיווך של אדם שלישי, חי צוני, פריילאנסר, כדי לסדר את העבודה ביניהם, אבל ישראל איננה מדינה מסודרת. היא שמרטפיה.

התנצלויות לא נשמעו בפגישה אתמול, לבד מ„אני מצטער“ קטן, ביישני, ממולמל, של רבין. ועם זאת, השניים הסכימו ביניהם מי אשם: העוזרים שלהם, הדוכרים, אנשי הלשכות. הם הסיתו. רבין העיר שבכל הדברים הלא-נעימים שאמר, הוא לא הזכיר במפורש את שמו של פרס. אבל האנשים שלך הזכירו, אמר פרס. נוח היה לפרס לרכז את האשמה לא ברבין, אלא באנשיו. הם קשרו קשר להרחיק אותו. הם הוליכו שולל. כולא הברק העיקרי היה איתן הבר. גם בסרט הזה כבר היינו.

עייני הציע נוסחה להמשך העבודה המדינית: השיחות הרבי-צדדיות והתלת-צדדיות (צד ערבי פלוס אמריקה) יהיו באחריות פרס, כמו שנקבע במשבר קודם, בתחילת הממשלה. הדו-צדדיות יהיו באחריות רבין. הכל יהיה מתואם. הנוסחה התקבלה על שניהם, אבל כל אחד פירש אותה אחרת: פרס כשותפות. רבין ככפיפות. רבין הבטיח שלא יסתיר מפרס את המהלכים הבאים. הוא התכוון שאת ירדן ואת אשף כבר לא צריך להסתיר. אני אנווט, אתה תינדע. אשר לסוריה, כשנגיע לסוריה, ניראה.

והיה הכוח והכבוד. רבין ניסה השבוע לניצל את היוקרה שצבר בושינגטון כדי להוריד את פרס מדרגה אחת בסולם היוקרה, למקום ששרים מן השורה מסתפקים בו. פרס נועק. הוא לא יהיה אבא אבן. הוא לא יהיה משה שרם. הוא יהיה שותף בתהליך, או שהוא לא יהיה. פרס נשען בעלבוננו על הרחוב המפלגתי, תי, שלא אהב את הריב שכפה רבין על פרס. מבחינת הכבוד, לפחות, רבין מיצמץ ראשון. אחת הבעיות הגדולות ביחסים בין פרס ורבין כרגע היא שאין להם אויב משותף. העבר הוכיח, שכאשר הם לבד בשטח, הם רבים: כשקם נגדם גורם שלישי, כמו בפרשת השב"כ, כמו בפרשת פולארד, כמו בהרבה פרשיות מפלגתיות, הם נופלים זה על צוואר זה. תנו להם אויב, והכל יסתדר.

בנין רבין